

Strategia rozwoju Wydziału Filozoficznego UJ

NA LATA 2021 - 2024

Wprowadzenie

Wprowadzenie

Cele i działania proponowane w Strategii Wydziału Filozoficznego definiowane są w odniesieniu do wartości sformułowanych w Akademickim Kodeksie Wartości, którymi są: Prawda, Odpowiedzialność, Życzliwość, Lojalność, Samodzielność, Uczciwość, Sprawiedliwość, Rzetelność, Tolerancja, Godność, Wolność nauki i uczonych.

Struktura i działalność Wydziału Filozoficznego

Wydział Filozoficzny jest jednym z najstarszych wydziałów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Strategia Wydziału stawia sobie za cel połączenie tradycji z wymaganiami współczesnego świata. Tradycją Wydziału jest jego zróżnicowanie dziedzinowe – pracownicy prowadzą badania w zakresie nauk humanistycznych i społecznych (reprezentowane dyscypliny to filozofia, nauki o kulturze i religii, nauki socjologiczne, pedagogika i psychologia).

Badania często prowadzone są w obrębie jednej dyscypliny. Szeroka reprezentacja dyscyplin sprzyja jednak realizacji interdyscyplinarnych badań naukowych i organizowaniu interdyscyplinarnych programów kształcenia odpowiadających wyzwaniom przyszłości. Potencjał ten nie został jednak dotąd w pełni wykorzystany.

Struktura WFz UJ

- Instytut Filozofii
- Instytut Pedagogiki
- Instytut Socjologii
- Instytut Religioznawstwa
- Instytut Psychologii
- Katedra Porównawczych Studiów Cywilizacji

Wydział obsługuje również funkcjonowanie pięciu Rad Dyscyplin:

- Filozofii
- Pedagogiki
- Nauk o kulturze i religii
- Psychologii
- Nauk socjologicznych

około

2300 studentek
i studentów

200 doktorantek
i doktorantów

Liczba ta systematycznie się zmniejsza, dowodząc koncentracji na jakości nauczania i indywidualnym kontakcie ze studentami.

280 pracowniczek i pracowników naukowych i dydaktycznych

65 osób obsługi administracyjnej

Zróżnicowanie struktury i reprezentowanych dyscyplin wymaga prowadzenia odpowiedzialnej oraz długoterminowej polityki wspierającej dynamiczny rozwój samodzielnych jednostek.

Nie podejmowano jednak dotychczas wielu działań mających na celu zapewnienie rozwoju Wydziału jako jednostki wspierającej współpracę pomiędzy jednostkami.

Ostatnie wydarzenia związane z pandemią wirusa SARS-CoV-2 wskazują również na znaczenie Wydziału jako jednostki koordynującej zarządzanie poszczególnymi jednostkami i wspierającej działania zapewniające bezpieczeństwo społeczności akademickiej.

Najwyższa możliwa ocena parametryzacji A+

Wydział systematycznie powiększa swój potencjał naukowy. Pracownicy regularnie i coraz częściej publikują w czasopismach o zasięgu międzynarodowym.
Liczba grantów krajowych pozyskanych przez pracowników Wydziału jest jedną z najwyższych na UJ. Nasi pracownicy i jednostki stają się również pożądanymi partnerami europejskich i światowych sieci badawczych. Rozpoznawalność międzynarodowa Wydziału i jego jednostek jest jednak ograniczona, a liczba projektów międzynarodowych, w których pracownicy pełnią funkcję lidera jest niewielka.

Cele strategiczne

Pięć równoważnych i ściśle ze sobą powiązanych celów strategicznych warunkujących dalszy rozwój i realizację celów szczegółowych:

- prowadzenie najwyższej jakości badań naukowych,
- prowadzenie najwyższej jakości nauczania,
- prowadzenie aktywnej polityki kadrowej,
- integracja działań organizacyjnych Wydziału i wchodzących w jego skład jednostek,
- wprowadzenie zintegrowanej polityki informacyjnej i kontakt z otoczeniem.

Kluczowym zadaniem Wydziału Filozoficznego w ramach nowej Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz nowego Statutu UJ jest prowadzenie polityki wspierającej każdy z wyróżnionych obszarów. Wskazane cele strategiczne Wydziału wpisują się w podstawowe priorytety działań Uczelni w perspektywie trzeciej dekady XXI w. i wyznaczają jego główne kierunki rozwoju. Cele strategiczne realizowane będą w ramach opisanych poniżej działań szczegółowych.

Działalność naukowa :

2021 - 2024

Celem jest promowanie transparentnej, projakościowej polityki naukowej, wspierającej finansowo i administracyjnie prowadzenie działalności naukowej na najwyższym poziomie. Działalność ta rozwijana jest, przy zachowaniu autonomii działających w jego ramach jednostek i dyscyplin naukowych, poprzez:

1. wspieranie wysokiej jakości prowadzonych badań naukowych,
2. koordynację i wspieranie działających na Wydziale centrów badawczych,
3. wspieranie pozyskiwania funduszy na badania naukowe i aplikacyjne,
4. wspieranie zatrudniania pracowników z doświadczeniem międzynarodowym,
5. wspieranie aktywności badawczej doktorantów i młodych pracowników nauki,
6. wsparcie wydawanych przez jednostki Wydziału czasopism.

Wspieranie wysokiej jakości prowadzonych badań naukowych

W wyniku reformy szkolnictwa wyższego ocenie parametrycznej podlegają dyscypliny naukowe, niezależnie od przynależności organizacyjnej reprezentujących je pracowników. Zadania Wydziału dotyczą więc wsparcia finansowego, organizacyjnego i kadrowego rozwoju poszczególnych dyscyplin reprezentowanych na Wydziale w zakresie prezentowanym w siedmiu punktach.

Wspieranie wysokiej jakości prowadzonych badań naukowych w zakresie:

1. działań prowadzących do powstania znaczących publikacji o zasięgu międzynarodowym,
2. działalności zespołów badawczych,
3. kształtowania tematyki kursów i szkoleń, ogólnodostępnych i zamawianych, których celem jest poprawa kompetencji w zakresie organizacji i prowadzenia badań, organizowanych w ramach działań uczelni, w tym programów strategicznych.
4. projakościowej polityki we wszystkich dyscyplinach i jednostkach reprezentowanych na Wydziale, także w porozumieniu z innymi wydziałami, w których zatrudnieni są przedstawiciele tych dyscyplin,

Wspieranie wysokiej jakości prowadzonych badań naukowych w zakresie:

5. rozwoju środowiska wspomagającego prowadzenie badań naukowych (budowa zaplecza administracyjnego, rozwój infrastruktury, ale również wspieranie dobrych praktyk i dzielenie się know-how przez osoby o dużym doświadczeniu, np. w pozyskiwaniu i ocenie projektów),
6. rozwoju międzyuczelnianej współpracy krajowej i zagranicznej,
7. realizacji strategii poszczególnych dyscyplin Wydziału, przy współpracy z przewodniczącymi rad dyscyplin w ramach prac Wydziałowej Rady Nauki.

Koordynacja i wspieranie interdyscyplinarnych centrów badawczych

W kontekście wsparcia dla interdyscyplinarności, kluczowa dla rozwoju Wydziału jest działalność i rozwój interdyscyplinarnych zespołów badawczych, szczególnie centrów wydziałowych i międzywydziałowych. Działalność centrów sprzyja realizacji badań interdyscyplinarnych i międzynarodowej wymianie badaczy, ze szczególnym uwzględnieniem młodych naukowców. Wsparcie działalności tego typu jednostek realizowane będzie zarówno w ramach funduszy Wydziału, jak również programów strategicznych uczelni.

Wspieranie działań dotyczących pozyskiwania funduszy na badania naukowe i aplikacyjne

Zadaniem Wydziału jest wspieranie wniosków o projekty badawcze, szczególnie międzynarodowe, finansowane z funduszy Unii Europejskiej (w tym m.in. granty ERC, Horizon Europe, znaczące granty konsorcyjne, w których jednostki UJ pełnią funkcję lidera, granty aplikacyjne).

W zależności od doświadczenia pracowników poszczególnych jednostek i ich potrzeb, Wydział będzie wspierał również ich starania o pozyskanie grantów krajowych, dążąc do równomiernego wzrostu potencjału naukowego jednostek Wydziału.
Działania te realizowane będą poprzez wsparcie merytoryczne i administracyjne, koordynacje działalności jednostek Wydziału mających na celu pozyskiwanie środków, oraz włączenie się władz Wydziału w działania mające na celu wspieranie pozyskiwania tego typu funduszy na poziomie uczelni.

Wspieranie działań dotyczących zatrudniania pracowników z doświadczeniem międzynarodowym

Internacjonalizacja Wydziału może być realizowana nie tylko w wyniku współpracy międzynarodowej i dzięki publikacjom o międzynarodowym zasięgu, ale również przez pozyskiwanie pracowników zagranicznych lub badaczy o bogatym doświadczeniu międzynarodowym. Dlatego będzie ona wspierana przez działania zmierzające do pozyskania środków zewnętrznych (np. w ramach konkursów Dioscuri, POLS, Polskie Powroty, programu im. Ulama itp.) i wewnętrznych (np. programy strategiczne uczelni) przeznaczonych na zatrudnienie takich badaczy. Zadaniem Wydziału jest również zbudowanie infrastruktury wpierającej zatrudnienie i obsługę już zatrudnionych pracowników zagranicznych.

Wspieranie aktywności badawczej doktorantów i młodych pracowników nauki

Skuteczna działalność naukowa nie jest możliwa bez zaangażowania w nią doktorantów i młodych pracowników nauki.
Dlatego Wydział zacieśni współpracę ze szkołami doktorskimi (szczególnie Szkołą Doktorską Nauk Humanistycznych oraz Szkołą Doktorską Nauk Społecznych) i wspierać będzie młodych naukowców poprzez:

Wspieranie aktywności badawczej doktorantów i młodych pracowników nauki poprzez:

1. wsparcie prowadzenia programów doktorskich, które przygotują młodych badaczy do realizacji ambitnych projektów naukowych, zgodnych ze strategiami dyscyplin i jednostek naukowych działających na Wydziale,
2. wsparcie rozwoju interdyscyplinarnych i międzynarodowych programów doktorskich,
3. fundowanie stypendiów dla doktorantów oraz dofinansowanie projektów badawczych młodych naukowców, przeznaczając na to część wypracowanych środków własnych,
4. systemowe wspieranie międzynarodowej wymiany naukowej, wspomagając młodych badaczy w nawiązaniu kontaktów i realizacji projektów w zespołach międzynarodowych.

Celem strategicznym w tym wypadku jest przygotowanie młodych badaczy do prowadzenia badań na najwyższym poziomie we współpracy z partnerami zagranicznymi.

Wsparcie wydawanych przez jednostki Wydziału czasopism

Wydział jest siedzibą redakcji polsko i anglojęzycznych czasopism naukowych. Celem władz Wydziału jest zapewnienie najlepszych warunków działania zespołom redakcyjnym, które powinny przełożyć się na wzrost ich rozpoznawalności i ich wejście w międzynarodowy obieg publikacyjny. Działania te realizowane będą ze środków Wydziału, a także poprzez wsparcie pozyskiwania środków zewnętrznych na ten cel.

Działalność dydaktyczna :

Wysoka jakość badań naukowych jest ściśle powiązana z wysoką jakością kształcenia, które stanowi fundament rozwoju przyszłej kadry naukowej. Program uczelni badawczej skłania do rezygnacji z kształcenia masowego i koncentracji na tworzeniu specjalistycznych i zindywidualizowanych programów studiów. Nasze działania związane z prowadzeniem dydaktyki skierowane są do członków społeczności studentów, bez których jego funkcjonowanie byłoby niepełnie. Wydział Filozoficzny w zakresie dydaktyki stawia sobie za cel wsparcie procesu kształcenia każdego studenta i studentki i obejmuje realizację działań szczegółowych, wśród których należy wskazać:

indywidualizację programów nauczania, umiędzynarodowienie programów dydaktycznych, wsparcie rozwoju kadry dydaktycznej, podnoszenie jakości kształcenia, weryfikację systemu rekrutacji i wsparcie promocji rekrutacji na studia.

II.1. Indywidualizacja programów nauczania

Uniwersytet Jagielloński, zgodnie z nową ustawą zyskał możliwość większej koncentracji na działalności badawczej, co przekłada się na możliwość wprowadzenia jakościowych zmian w kształceniu studentów. Poza wspieraniem działalności dydaktycznej jednostek Wydziału służyć temu będą następujące działania:

Indywidualizacja programów nauczania

1. zmniejszenie liczby studentów w grupach zajęciowych,
2. skierowanie uwagi na rozpoznanie utalentowanych studentów w danej dyscyplinie i zapewnienie im właściwych warunków rozwoju (np. wspieranie aplikacji o Diamentowe Granty, stypendia Ministra itp.),
3. zwiększenie liczby zajęć o charakterze indywidualnym (w tym zajęć pod opieką tutora),
4. współpraca przy utworzeniu Centrum Tutorów Akademickich w UJ,
5. promowanie ministerialnego programu Mistrzowie Dydaktyki,
6. kształtowanie ważnych kompetencji społecznych studentów poprzez współpracę z otoczeniem społecznym (pisanie prac magisterskich we współpracy z pracodawcami, wykorzystanie tzw. Gates w ramach IDUB/IDUJ, np. Gate: Projekty Społeczne i Innowacje Społeczne, czy Gate: Popularyzacja Nauki i Edukacja Masowa),
7. zapewnienie praktyk (zawodowych) na kierunkach społecznych w najlepszych jednostkach publicznych i/lub prywatnych.

II. 3. Umiędzynarodowienie programów dydaktycznych

Wydział będzie wspierał i koordynował wszelkie działania zmierzające do poszerzenia oferty dydaktycznej jednostek o wymiar międzynarodowy. Cel ten będzie realizowany przez następujące działania:

1. powiększenie oferty zajęć dydaktycznych w języku angielskim,
2. powiększenie oferty zajęć dydaktycznych prowadzonych przez naukowców zagranicznych i/lub przy ich współudziale,
3. wsparcie administracyjne działań mających na celu zapraszanie profesorów wizytujących (w ramach programów uczelnianych, IDUB i środków własnych),
4. zapewnienie opieki naukowo-dydaktycznej studentom zagranicznym (np. ERASMUS, CEEPUS),
5. stworzenie programu praktyk międzynarodowych,
6. wsparcie projektów mających na celu pozyskanie środków zewnętrznych oraz środków z programów strategicznych uczelni na umiędzynarodowienie dydaktyki,
7. pozyskanie międzynarodowych akredytacji programów kształcenia.

Umiędzynarodowienie programów dydaktycznych

Strategicznym celem Wydziału jest prowadzenie polityki wspierającej rozwój kadry dydaktycznej. Orientacji w zakresie aktualnych potrzeb szkoleniowych służyć będzie badanie satysfakcji ze studiowania studentek i studentów jednostek Wydziału. Ważną rolę w tym projakościowym działaniu będzie odgrywać:

1. wspieranie projakościowej polityki dydaktycznej w jednostkach,
2. kształtowanie tematyki kursów, szkoleń, warsztatów metodycznych ogólnodostępnych i zamawianych, których celem jest poprawa umiejętności dydaktycznych i technik skutecznego przekazywania wiedzy, organizowanych w ramach działań Ars Docendi, Zintegruj, POB (działanie 14 i 15 – Skills #1, Skills #2), Ecosystem,
3. poprawa jakości zdalnego nauczania i orientacji w aspekcie najnowszych technik zdalnego nauczania poprzez udział w szkoleniach.

II. 4. Podnoszenie jakości kształcenia

Wsparciu działań na rzecz projakościowego kształtowania dydaktyki na Wydziale służyć będą istniejące już instytucje, powołane do tego celu komisje, rady programowe i zespoły robocze, a przede wszystkim Wydziałowy Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia. Ich celem będzie:

1. monitorowanie jakości kształcenia w poszczególnych jednostkach poprzez regularne, systematyczne badania studentów (np. ankiety studenckie, badania fokusowe grup studentów itp.) i uwzględnianie ich wyników w kształtowaniu oferty dydaktycznej,
2. zwiększenie świadomości studentów dotyczącej jakości kształcenia,
3. współpraca z Samorządem Studenckim Wydziału w aspekcie jakości kształcenia,
4. coroczne nagradzanie finansowe/rzeczowe najlepszych dydaktyków, uzyskujących najwyższe oceny studentów wraz z ogłaszaniem wyników na stronie www Wydziału,
5. wsparcie osób doświadczających trudności w pracy dydaktycznej.

II. 5. Weryfikacja systemu rekrutacji i wsparcie rekrutacji na studia

Celem zasadniczym podejmowanych w tym zakresie działań jest pozyskanie najlepszych kandydatów na studia. Jednym ze sposobów jest objęcie patronatem i podjęcie lub wzmocnienie istniejącej współpracy z najlepszymi szkołami średnimi, a także zaangażowanie w organizację olimpiad przedmiotowych. Ponadto, władze wydziałowe zamierzają wprowadzić system stypendialny zachęcający najlepszych absolwentów szkół średnich do podejmowania studiów na oferowanych tu kierunkach kształcenia.

Uniwersytet badawczy koncentruje się na kształceniu specjalistycznym, dlatego Wydział będzie wspierał rozwój profilowanych kierunków studiów II stopnia, zaczynając już od uważnej selekcji kandydatów w ramach egzaminów wstępnych i zachęcając najlepszych absolwentów studiów licencjackich, również spoza Wydziału, do podejmowania studiów magisterskich. Celem jest podniesienie poziomu naukowego absolwentów wszystkich kierunków Wydziału.

Skutecznej rekrutacji na wszystkie kierunki i poziomy studiów sprzyjać będzie wsparcie jednostek wydziałowych w organizacji kampanii rekrutacyjnych na studia.

III. Prowadzenie aktywnej polityki kadrowej

Nowe uwarunkowania ustawowe wymagają ustalenia minimalnych kryteriów zatrudnienia pracowników oraz ustalenia kryteriów ich oceny okresowej. Celem strategicznym Wydziału jest zatrudnianie osób legitymujących się znaczącym dorobkiem naukowym i pozyskiwanie nowych pracowników, których dotychczasowe osiągnięcia uprawdopodobniają ich dynamiczny rozwój naukowy. Polityka kadrowa będzie na bieżąco konsultowana z przewodniczącymi rad dyscyplin oraz dyrekcjami jednostek Wydziału.

W zakresie zatrudniania, polityka ta będzie realizowana przez transparentne informowanie zarówno o otwartych na Wydziale konkursach. Rekrutacja prowadzona będzie transparentnie i przebiegać będzie zgodnie z zasadami Europejskiej Karty Naukowca. Realizacji polityki kadrowej służyć będzie również monitorowanie kompetencji osób ubiegających się o zatrudnienie i zatrudnionych w projektach badawczych w celu pozyskiwania nowych pracowników badawczo-dydaktycznych. W ramach polityki kadrowej monitorowane będą również potrzeby kadrowe jednostek związane z dydaktyką, w tym potrzeby wynikające z czasowego oddelegowania pracowników do realizacji grantów.

W zakresie oceny pracowników, Wydział będzie prowadził działania prowadzące do ustalenia jednoznacznych kryteriów ocen działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej pracowników (kryteria zostaną opracowane w konsultacji z radami dyscyplin). Chodzi tu zarówno o kryteria dla poszczególnych ocen, jak i kryteria minimalne (tj. określenie warunków negatywnej oceny pracownika). Dla oceny pracowników kluczowa będzie ocena aktywności naukowej, w tym harmonijny rozwój naukowy, zdobywanie kolejnych stopni naukowych, publikowanie w najlepszych wydawnictwach i czasopismach oraz aktywność w pozyskiwaniu i realizowaniu projektów badawczych.

IV. Integracja działań organizacyjnych

Podstawą skutecznego zarządzania Wydziałem jest efektywna i wspierająca realizację zadań dydaktycznych i naukowych organizacja, zarówno na poziomie zarządzania jak i wsparcia administracyjnego.
W tym kontekście kluczowe jest dokonanie analizy działania struktur organizacyjnych Wydziału, w tym poszczególnych jednostek wchodzących w jego skład. Kluczowa jest również skuteczna implementacja uczelnianych systemów informatycznych wspierających system zarządzania. Planowane działania skoncentrowane będą na rozwoju struktur organizacyjnych w ramach Wydziału.

Realizacji tego celu będzie służyć:

1. przegląd struktury zarządczej Wydziału i wchodzących w jego skład Instytutów,
2. przegląd zakresu obowiązków administracji, którego celem będzie usprawnienie
3. przepływu informacji i trafniejszy podział zadań,
4. jasne określenie zasad procedowania dokumentów, włącznie z wprowadzeniem ich
5. elektronicznego obiegu.

Realizacji tego celu będzie służyć:

1. przegląd struktury zarządczej Wydziału i wchodzących w jego skład Instytutów,
2. przegląd zakresu obowiązków administracji, którego celem będzie usprawnienie przepływu informacji i trafniejszy podział zadań,
3. jasne określenie zasad procedowania dokumentów, włącznie z wprowadzeniem ich elektronicznego obiegu.

Profesjonalizacja w zarządzaniu strukturami organizacyjnymi zapewni:

1. redukcję obciążeń administracyjnych nauczycieli akademickich, doktorantów i studentów, zapewniając im sprawną i kompleksową obsługę w zakresie badań i dydaktyki,
2. zmniejszenie postępującej biurokratyzacji.

V. Wprowadzenie zintegrowanej polityki informacyjnej i kontakt z otoczeniem społeczno- gospodarczym

Ważnym celem jest wypracowanie spójnego wizerunku Wydziału, w którym zostaną uwzględnione potrzeby poszczególnych jednostek. Służyć temu będzie wprowadzenie zintegrowanej wewnętrznej i zewnętrznej polityki informacyjnej w oparciu o nową strategię komunikacyjną, która będzie polegać na:

V. Wprowadzenie zintegrowanej polityki informacyjnej i kontakt z otoczeniem społeczno- gospodarczym

1. wprowadzeniu w obieg medialny aktualnych informacji dotyczących działań i wydarzeń w jednostkach Wydziału,
2. promocji osiągnięć naukowych pracowników, poprzez udostępnianie informacji o najważniejszych publikacjach, grantach i nagrodach,
3. upowszechnianiu wyników badań.

Planowane zmiany dotyczą:

1. prowadzenia stron internetowych Wydziału w języku polskim i angielskim,
2. zwiększenia aktywności na forach/w mediach społecznościowych,
3. nawiązywania, utrzymywania i stałego kontaktu i współpracy z mediami,
4. angażowanie Społeczności całego Wydziału w organizację i koordynację wydarzeń popularyzujących naukę.

Celem planowanych działań jest wszechstronne informowanie o aktywności naukowej i edukacyjnej członków społeczności Wydziału. Strategia komunikacji skierowana będzie do trzech kluczowych grup docelowych:

1. studentów (w tym kandydatów na studia),
2. pracowników UJ,
3. otoczenia społeczno-gospodarczego i kulturowego, m.in. jednostek samorządowych, instytucji kultury, szkół i przedstawicieli biznesu.

Kształtowanie kontaktu Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym, poprzez wspieranie badań aplikacyjnych, działalność upowszechniającą naukę, kontakt z otoczeniem społeczno- kulturowym i transfer wyników badań naukowych, jest kluczowe zarówno dla ewaluacji dyscyplin, jak i dla realizacji misji Uniwersytetu. Dlatego Wydział będzie się koncentrował na koordynacji działalności jednostek w zakresie informacji i komunikacji z otoczeniem, a także wspierał przedsięwzięcia mające na celu wykorzystanie efektów badań naukowych w praktyce.

Kluczowym celem Strategii Rozwoju jest budowa marki Wydziału jako jednostki prowadzącej politykę projakościową wspierającą najwyższej jakości badania naukowe i dydaktykę, dbającej o ustawiczne podnoszenie kompetencji kadry i wspierającej pracowników na każdym etapie ich kariery akademickiej z uwzględnieniem ich specyficznych potrzeb. W wyniku realizacji Strategii Wydział prowadzić będzie działania koordynujące zarządzanie poszczególnymi jednostkami i przyczyni się do dynamicznego rozwój działalności naukowej w dyscyplinach reprezentowanych na Wydziale.

Wydział będzie również aktywnie i efektywnie wspierał funkcjonowanie tych jednostek, które tego wsparcia będą wymagać. W ramach swojej działalności Wydział prowadzić będzie również skoordynowaną politykę informacyjną skoncentrowaną na zidentyfikowanej grupie docelowej otoczenia społeczno-gospodarczego i społeczno-kulturowego.